

รายวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รหัสวิชา ว23101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง โครโมโซม ดีเอ็นเอ และยีน(1)

ครูผู้สอน ครูวัชรียา เดชาสิทธิ์

ครูรติรส พงษ์ชาวดาร

เรื่อง โครโมโซม ดีเอ็นเอ และยีน(1)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บรรยายลักษณะของโครโมโซมภายในเซลล์
ปลายรากหอม
2. สังเกตลักษณะของโครโมโซมผ่านกล้องจุลทรรศน์

กิจกรรม

ทดสอบ

ทักษะการสังเกต

กิจกรรม

ทดสอบ

ทักษะการสังเกต

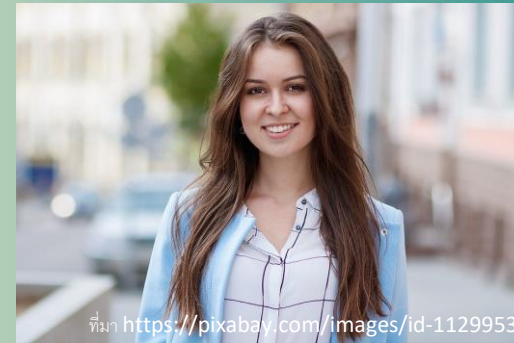
ให้นักเรียนสังเกตและบันทึกลักษณะ
ของบุคคลในภาพให้ได้มากที่สุด
ภายในเวลาที่กำหนด

ที่มา <https://pixabay.com/images/id-1129953/>

ที่มา <https://pixabay.com/images/id-1129953/>

ที่มา <https://pixabay.com/images/id-1129953/>

ที่มา <https://pixabay.com/images/id-2072908/>

ที่มา <https://pixabay.com/images/id-1125322/>

กิจกรรม

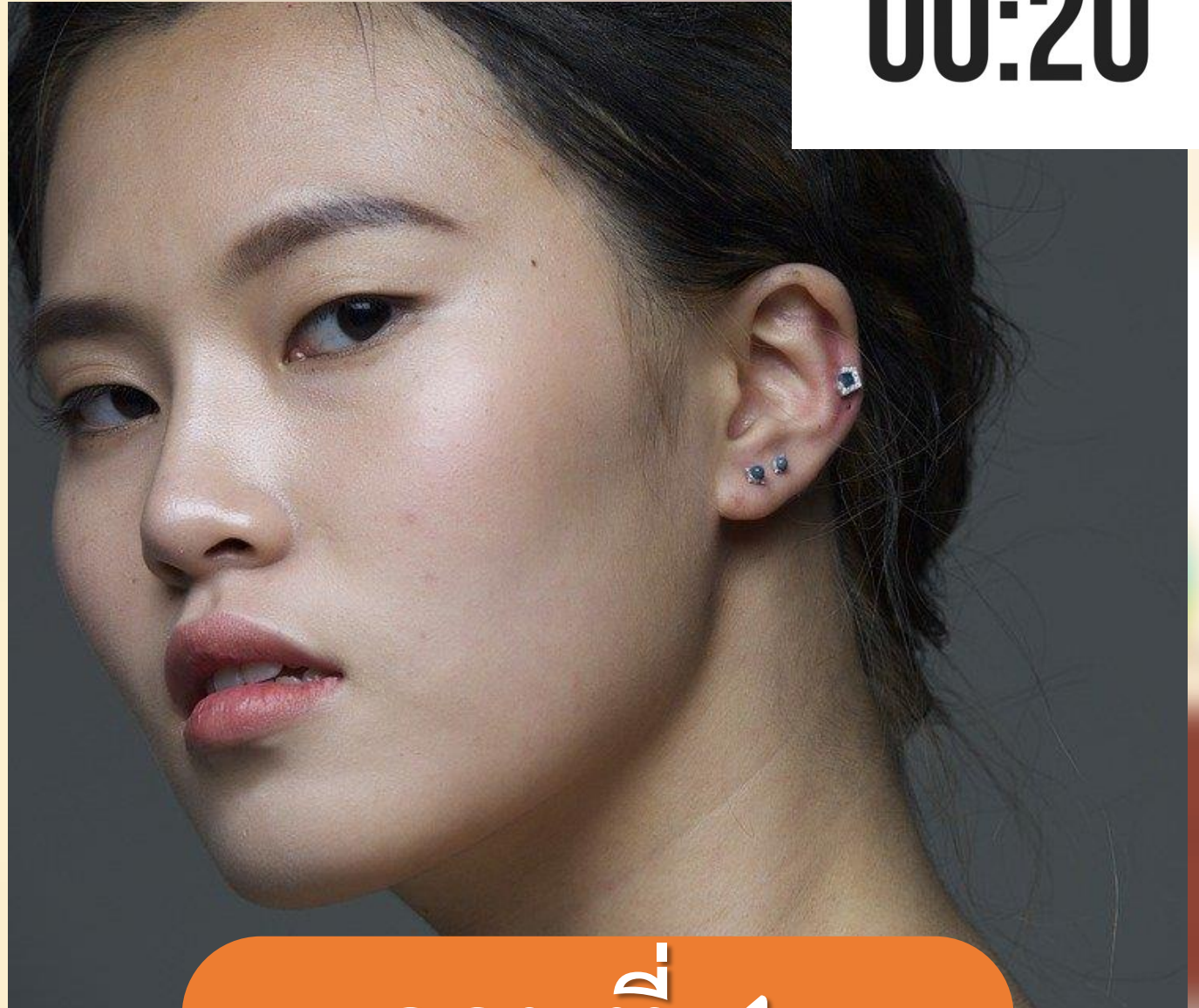
ทดสอบ

ทักษะการสังเกต

ให้นักเรียนสังเกตและบันทึก
ลักษณะของบุคคลในภาพ
ให้ได้มากที่สุด

ภายใน 20 วินาที

00:20

ภาพที่ 1

กิจกรรม

ทดสอบ

ทักษะการสังเกต

ให้นักเรียนสังเกตและบันทึก
ลักษณะของบุคคลในภาพ
ให้ได้มากที่สุด

ภายใน 20 วินาที

00:20

ภาพที่ 2

กิจกรรม

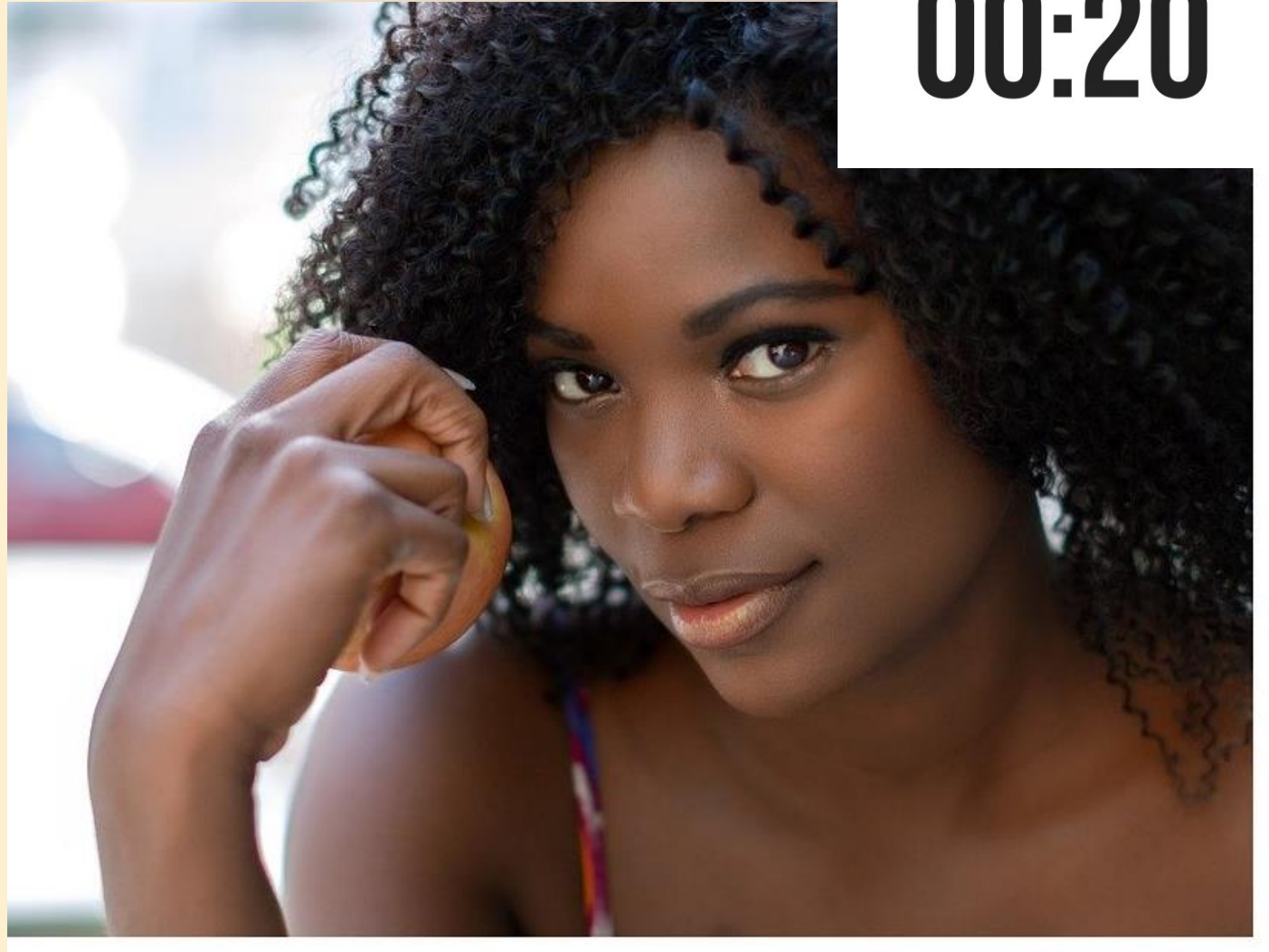
ทดสอบ

ทักษะการสังเกต

ให้นักเรียนสังเกตและบันทึก
ลักษณะของบุคคลในภาพ
ให้ได้มากที่สุด

ภายใน 20 วินาที

00:20

ภาพที่ 3

กิจกรรม

ทดสอบ

ทักษะการสังเกต

ให้นักเรียนสังเกตและบันทึก
ลักษณะของบุคคลในภาพ
ให้ได้มากที่สุด

ภายใน 20 วินาที

00:20

ภาพที่ 4

กิจกรรม

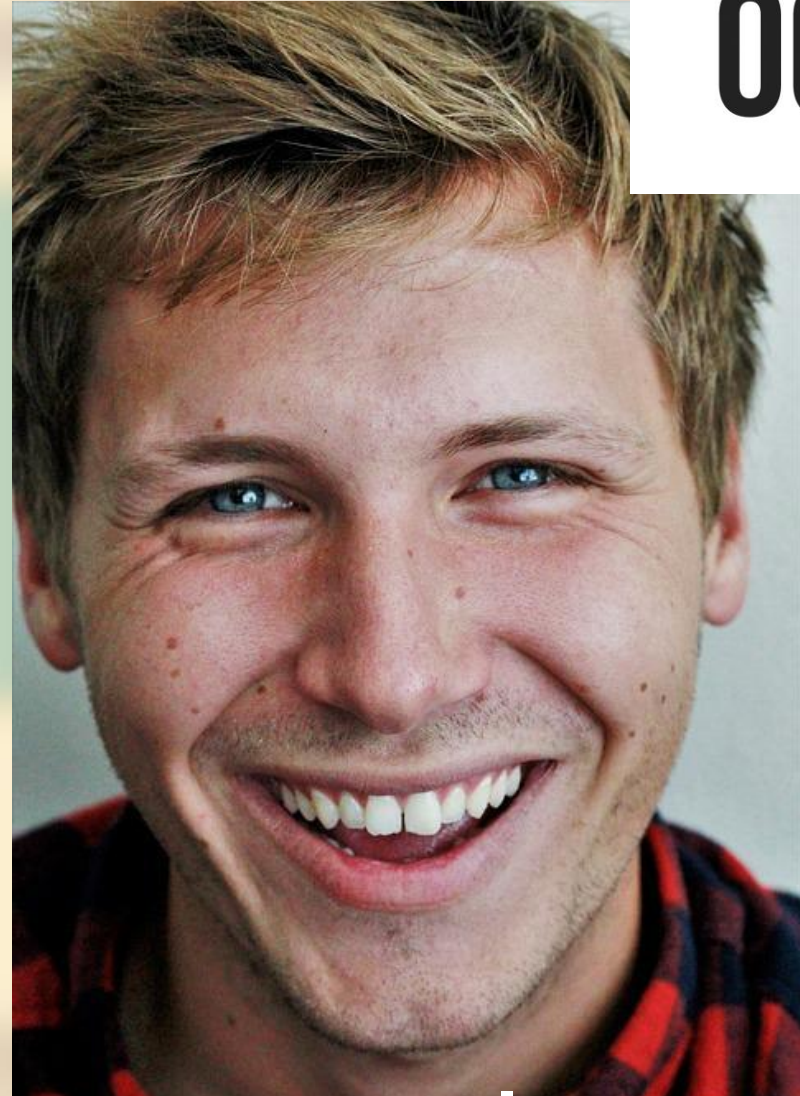
ทดสอบ

ทักษะการสังเกต

ให้นักเรียนสังเกตและบันทึก
ลักษณะของบุคคลในภาพ
ให้ได้มากที่สุด

ภายใน 20 วินาที

00:20

ภาพที่ 5

คำถาม

นักเรียนคิดว่าแต่ละคนมีลักษณะ
เหมือนกันหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ

ลักษณะแต่ละคนไม่เหมือนกัน
เช่น รูปร่างของจมูก รูปร่างของปาก
รูปร่างของใบหู สีผิว สีผม สีตา

คำถาม

เพราะเหตุใด

แต่ละคนจึงมีลักษณะที่แตกต่างกัน

คำตอบ

เพราะแต่ละคนมีพ่อแม่ต่างกัน
และได้รับการถ่ายทอดลักษณะ
มาจากพ่อแม่ต่างกัน

คำถาม

ลักษณะที่ได้รับการถ่ายทอดจากพ่อแม่
หรือบรรพบุรุษ เรียกว่าอะไร

คำตอบ

ลักษณะทางพันธุกรรม

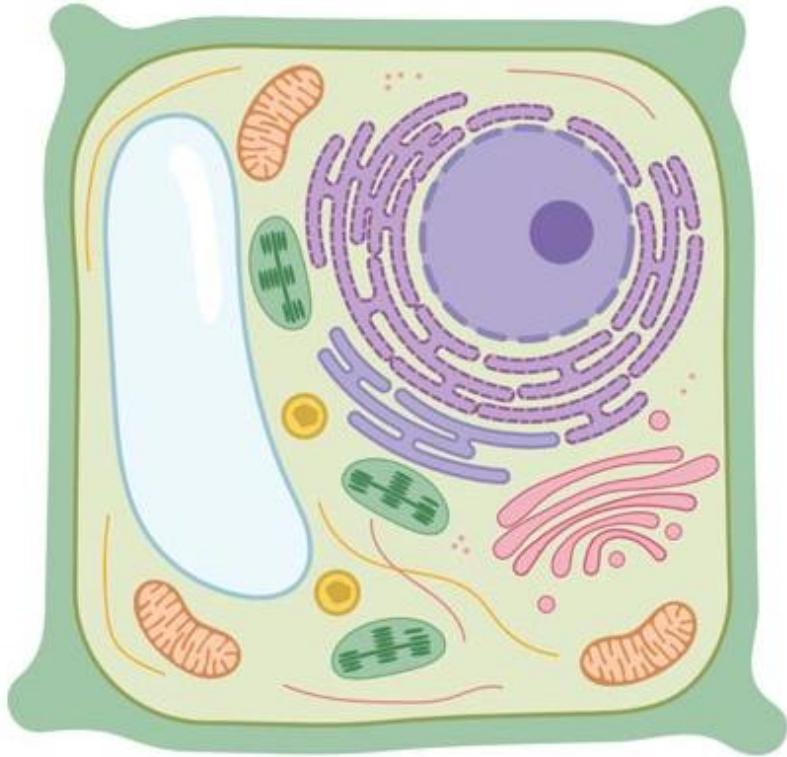
คำถาม

การถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม
เกี่ยวข้องกับโครงสร้างใดในเซลล์
ของสิ่งมีชีวิต

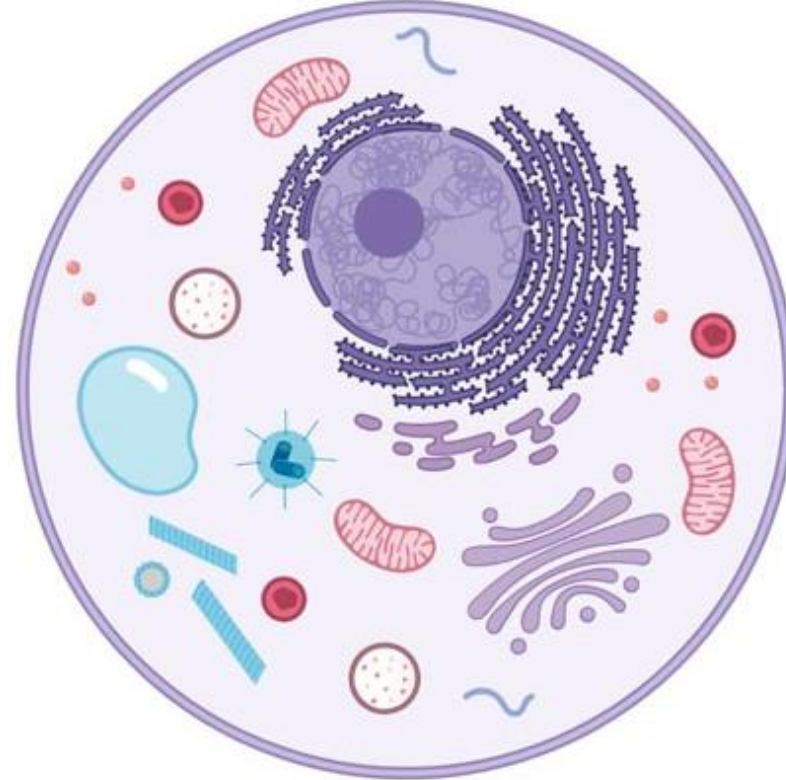

คำตอบ

นิวเคลียส

เซลล์พืช

เซลล์สัตว์

คำถาม

สิ่งใดในนิวเคลียสที่เกี่ยวข้องกับ
การถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม

คำถาม

นักเรียนคิดว่าสารพันธุกรรม
อยู่ภายในโครงสร้างใด
ของนิวเคลียส

กิจกรรม

โครงสร้างที่เกี่ยวข้อง
กับการถ่ายทอด
ลักษณะทางพันธุกรรม

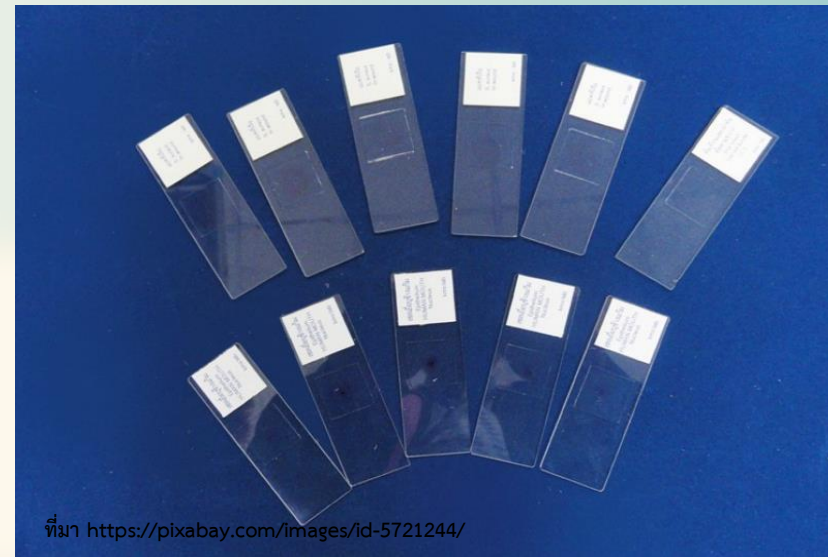

ดาวนโหลดใบกิจกรรมได้จาก www.dltv.ac.th

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้

กล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง

สไลด์ถาวรเซลล์ปลายรากหอม

ใบกิจกรรมที่ 1

โครงสร้างที่เกี่ยวข้อง
กับการถ่ายทอด
ลักษณะทางพันธุกรรม
มีลักษณะอย่างไร

ใบกิจกรรมที่ 1

โครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม
มีลักษณะอย่างไร

จุดประสงค์

อธิบายและบรรยายลักษณะของโครโมโซมโดยใช้กล้องจุลทรรศน์อิเล็ก

วัสดุและอุปกรณ์

1. กล้องจุลทรรศน์อิเล็ก 1 กล้อง
2. สไลด์แก้วเคลือบปลายรากหอม 1 แผ่น

วิธีการดำเนินงานกิจกรรม

1. สังเกตโครงสร้างภายในของเซลล์ปลายรากหอมจากสไลด์แก้วที่ติดกล้องจุลทรรศน์อิเล็ก โดยใช้เลนส์ใกล้วัตถุกำลังขยายต่ำสุดแล้วเลื่อนบริเวณที่เห็นเซลล์ต่อด้วยเลนส์ขยาย
2. ขยายภาพโดยเปลี่ยนเลนส์ใกล้วัตถุที่มีกำลังขยายสูงขึ้น บันทึกภาพบนเทปภาพชัดเจน บันทึกผลโดยวาดภาพหรือถ่ายภาพลงในใบงานที่ 1 และระบุตำแหน่งโครโมโซมที่เห็นภายในเซลล์โดยเปรียบเทียบกับภาพตัวอย่างโครงสร้างภายในเซลล์ปลายรากหอม

ใบงานที่ 1

โครงสร้างที่เกี่ยวข้อง
กับการถ่ายทอด
ลักษณะทางพันธุกรรม
มีลักษณะอย่างไร

ใบงานที่ 1

โครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม
มีลักษณะอย่างไร

คำชี้แจง

ให้นักเรียนบันทึกผลการทำกิจกรรม และตอบคำถามทำกิจกรรม

บันทึกผลการทำกิจกรรม

การสังเกตลักษณะของโครโมโซมโดยใช้กล้องจุลทรรศน์ใช้แสง

1.1 ภาพวาดหรือภาพถ่ายโครงสร้างที่เห็นภายในเซลล์ของปลาซิวากอม

1.2 ระบุส่วนที่เป็นโครโมโซมในภาพที่ 1.1 และบรรยายลักษณะของโครโมโซม

.....
.....

คำถามทำกิจกรรม

1. ชื่อที่เห็นภายในเซลล์ปลาซิวากอมแต่ละเซลล์มีเหมือนกันหรือไม่

.....
.....
.....

2. ลักษณะของโครโมโซมที่สังเกตได้จากกล้องจุลทรรศน์มีลักษณะอย่างไร

.....
.....
.....

3. จากกิจกรรม สรุปได้ว่าอย่างไร

.....
.....
.....

ก่อนเริ่มทำกิจกรรม

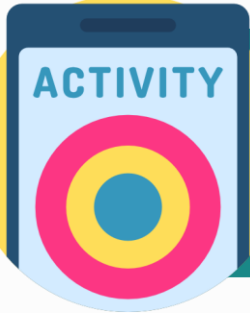
กิจกรรมนี้เกี่ยวกับเรื่องอะไร

กิจกรรมนี้มีจุดประสงค์อะไร

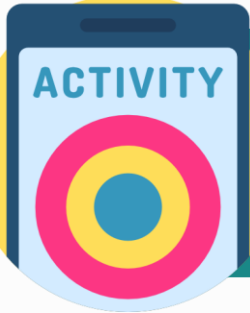
วิธีการดำเนินกิจกรรมโดยสรุปเป็นอย่างไร

กิจกรรมนี้เกี่ยวกับเรื่องอะไร

คำตอบ

โครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทอด
ลักษณะทางพันธุกรรม

กิจกรรมนี้มีจุดประสงค์อะไร

คำตอบ

สังเกตและบรรยายลักษณะของโครโมโซม
โดยใช้กล้องจุลทรรศน์

วิธีดำเนินกิจกรรมโดยสรุปเป็นอย่างไร

คำตอบ

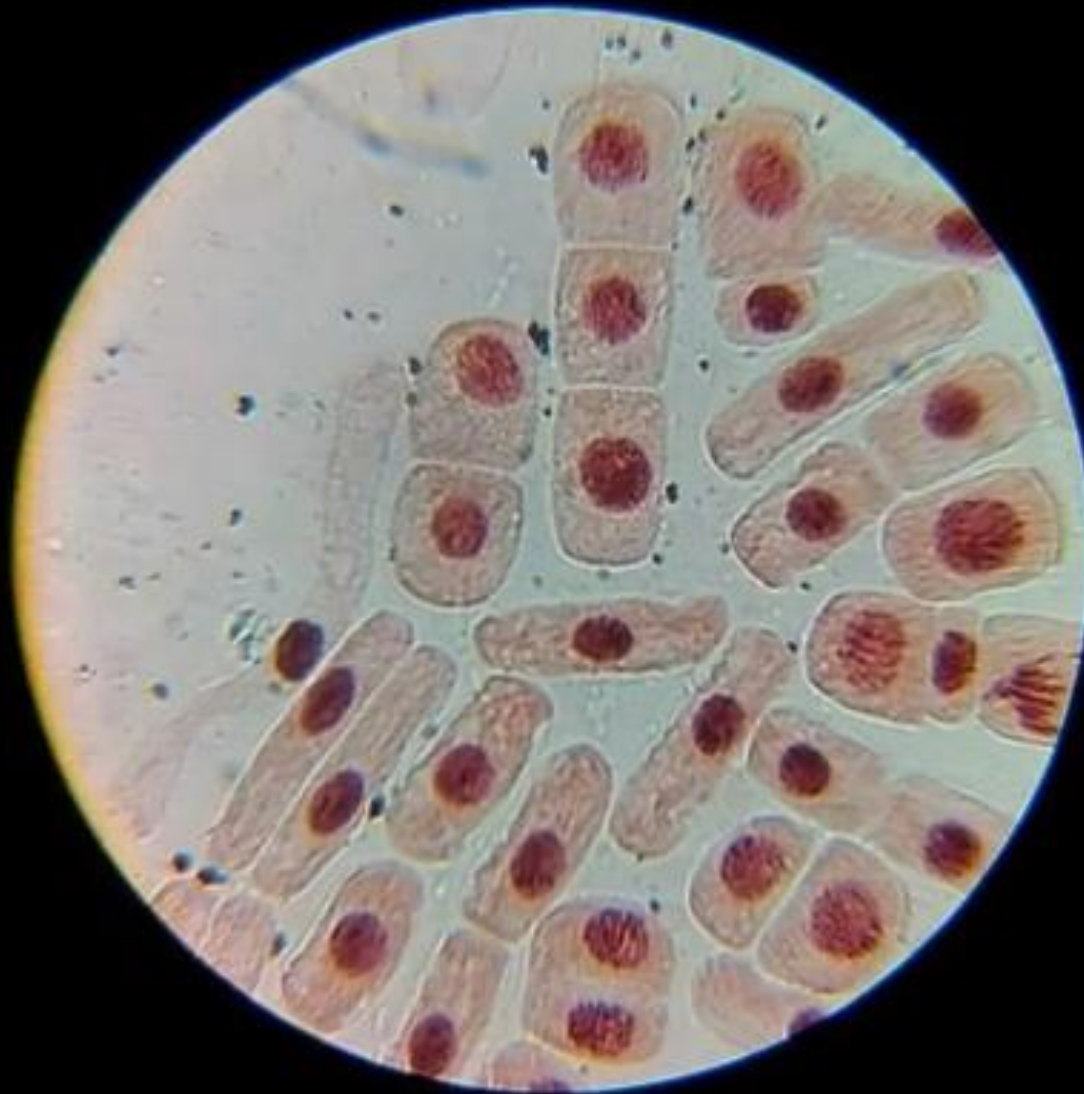
สังเกตลักษณะของโครงสร้างภายในเซลล์ของปลายรากหอม
จากสไลด์ถาวรโดยใช้กล้องจุลทรรศน์ใช้แสง จากนั้นวาดภาพ
หรือถ่ายภาพเซลล์ และระบุโครงสร้างที่เห็นภายในเซลล์
ปลายรากหอม

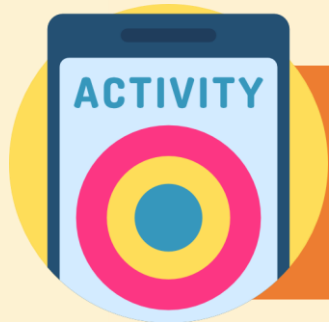
กิจกรรม

โครงสร้างที่เกี่ยวข้อง
กับการถ่ายทอด
ลักษณะทางพันธุกรรม

ดาวนโหลดใบกิจกรรมได้จาก www.dltv.ac.th

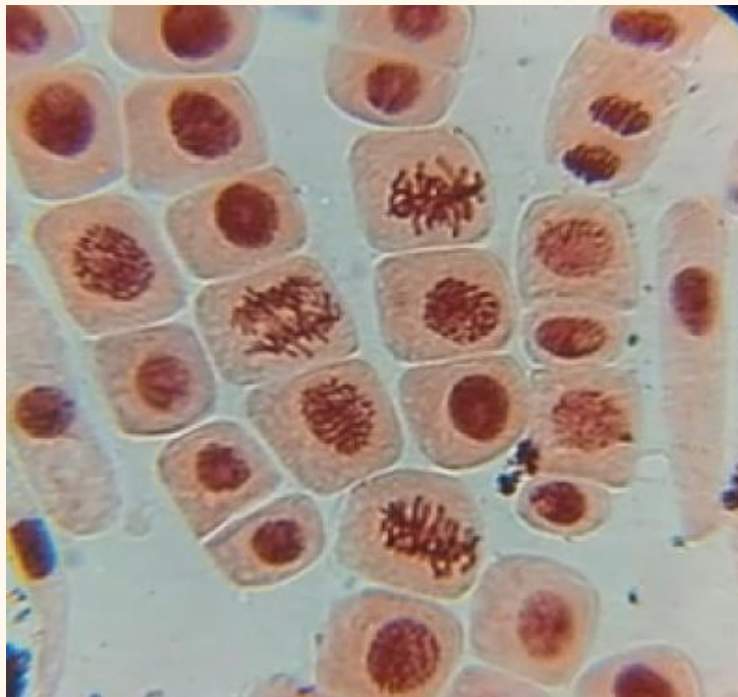

ภาพเซลล์ปลายรากหอมจากกล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง

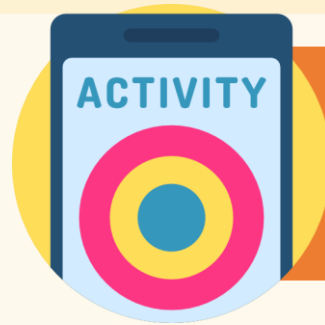

ผลการทำกิจกรรม

1.1 ภาพวาดหรือภาพถ่ายโครงสร้างที่เห็นภายในเซลล์ของปลายรากหอม

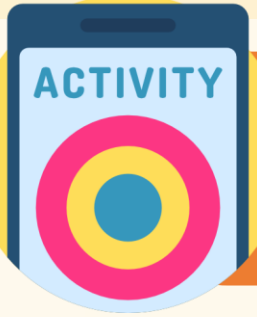

ผลการทำกิจกรรม

1.2 ระบุส่วนที่เป็นโครโมโซมในภาพข้อ 1.1 และบรรยายลักษณะของโครโมโซม

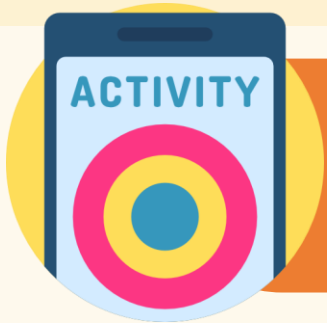

ผลการทำกิจกรรม

1.2 ระบุส่วนที่เป็นโครโมโซมในภาพข้อ 1.1 และบรรยายลักษณะของโครโมโซม

บางเซลล์เห็นท่อนสั้น
แยกออกเป็น 2 กลุ่มภายในเซลล์

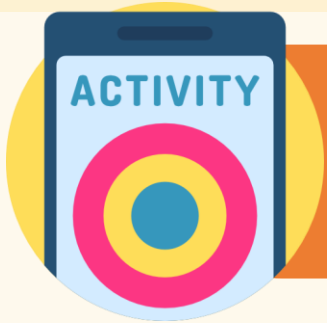

ผลการทำกิจกรรม

1.2 ระบุส่วนที่เป็นโครโมโซมในภาพข้อ 1.1 และบรรยายลักษณะของโครโมโซม

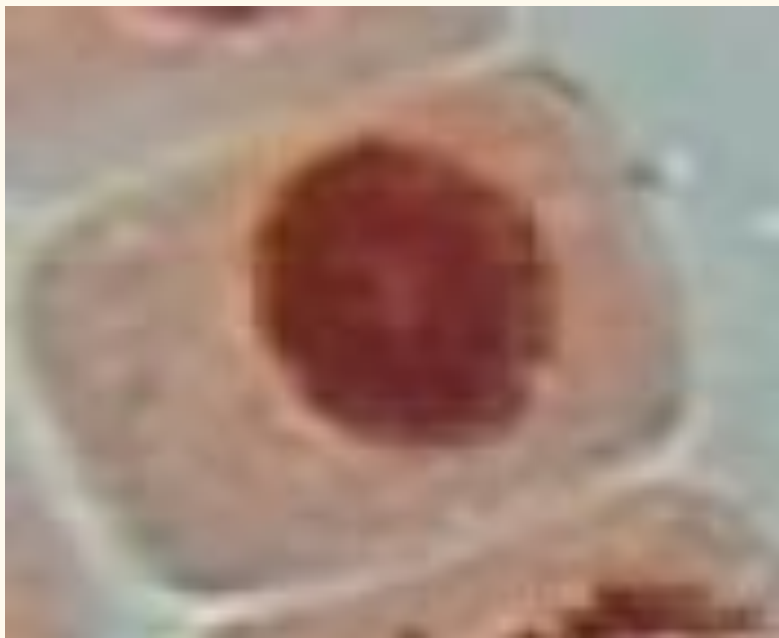

มีลักษณะเป็นท่อนสั้นหลายท่อน
เรียงตัวอยู่ในแนวเดียวกันตรง
กลางเซลล์

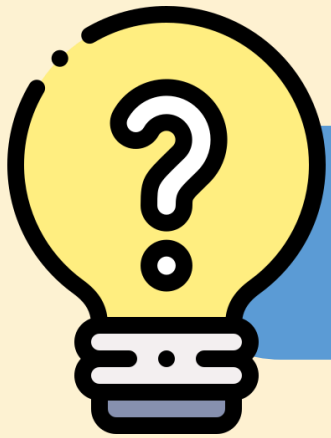

ผลการทำกิจกรรม

1.2 ระบุส่วนที่เป็นโครโมโซมในภาพข้อ 1.1 และบรรยายลักษณะของโครโมโซม

บางเซลล์เห็นเฉพาะนิวเคลียส
เป็นสีแดง ไม่มีโครงสร้างที่มี
ลักษณะเป็นท่อน

คำถามท้ายกิจกรรม

1. สิ่ง que เห็นภายในเซลล์รากหอมแต่ละเซลล์เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

คำถามท้ายกิจกรรม

1. สิ่ง que เห็นภายในเซลล์รากหอมแต่ละเซลล์เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

คำตอบ

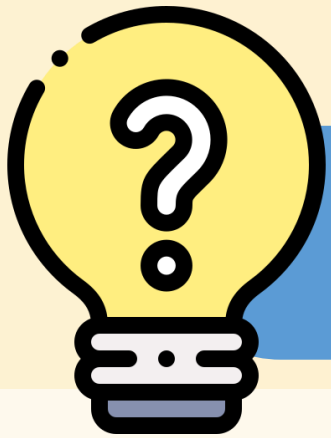
สิ่ง que เหมือนกันในบางเซลล์คือมีนิวเคลียสและเห็นภายในเป็นจุดสี ซึ่งแตกต่างจากบางเซลล์ที่ไม่เห็นนิวเคลียส แต่พบโครงสร้างที่มีลักษณะเป็นท่อนสั้นหลายท่อนเรียงตัวอยู่ในแนวเดียวกันตรงกลางเซลล์ และบางเซลล์เห็นท่อนสั้นแยกออกเป็น 2 กลุ่มอยู่ภายในเซลล์

คำถามท้ายกิจกรรม

2. ลักษณะของโครโมโซมที่สังเกตได้จากกล้องจุลทรรศน์มีลักษณะอย่างไร

คำถามท้ายกิจกรรม

2. ลักษณะของโครโมโซมที่สังเกตได้จากกล้องจุลทรรศน์มีลักษณะอย่างไร

คำตอบ

มีลักษณะเป็นท่อนอยู่ภายในเซลล์

สรุปผลการทำกิจกรรม

เรื่อง

โครงสร้างที่เกี่ยวข้อง
กับการถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม

สรุปผลการทำกิจกรรม

ภายในเซลล์ของปลายรากหอมที่สังเกตภายใต้กล้องจุลทรรศน์
บางเซลล์จะเห็นโครงสร้างที่มีลักษณะเป็นท่อน ๆ คือ
“โครโมโซม” ซึ่งจะเห็นชัดเจนอยู่ในเซลล์บางเซลล์เท่านั้น
แต่บางเซลล์เห็นเฉพาะนิวเคลียสที่ติดสี

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

โครโมโซม ดีเอ็นเอ และยีน(2)

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง โครงสร้างของโครโมโซม
ใบงานที่ 1 เรื่อง โครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับ
การถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่

www.dltv.ac.th